

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

КУЛЬТУРНІ ТА МИСТЕЦЬКІ СТУДІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ: НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ПАРТНЕРСТВО

**Матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

10 листопада 2022 року

Київ – 2022

Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство : матеріали ІІІ Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культ. України та інформ. політики ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. (Київ, 10 листопада 2022 р.). Київ : НАКККиМ, 2022. 284 с.

Збірник матеріалів присвячено актуальним питанням теорії та історії культури в умовах сьогодення, а також – історії, сучасності й перспективам розвитку інформаційної діяльності в державі, документознавства та бібліотекознавства. Висвітлено вітчизняний і зарубіжний досвід у розвитку культурних і креативних індустрій. Крім того, відображено теоретичні й практичні аспекти таких напрямів, як сценічне, аудіовізуальне, музичне та хореографічне мистецтво. Розглянуто теоретичні питання сучасного мистецтвознавства в контексті наукової атрибуції культурних цінностей, їх експертизи, збереження та популяризації культурних надбань України. Здійснено огляд дизайну та реклами як актуальних синтезованих напрямів мистецтва. Порушено актуальні питання збереження української культури в умовах російської збройної агресії.

Рекомендовано науковим співробітникам, працівникам бібліотек, викладачам і студентам закладів вищої освіти та широкому колу читачів.

Редакційна колегія

Копієвська О. Р., в. о. ректора Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор культурології, професор, заслужений працівник освіти України, голова науково-методичної комісії з розробки стандартів вищої освіти, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, член науково-методичної підкомісії з розробки стандартів вищої освіти спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, експертка Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (голова редколегії)

Степаненко Л. М., перший проректор з науково-педагогічної роботи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор педагогічних наук, доцент

Денисюк Ж. З., в. о. проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор культурології

Бугайова О. І., начальниця відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, кандидат філологічних наук

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол № 4 від 29.11.2022)*

**Позиція авторів може не збігатися з позицією редакційної колегії збірника.
Автори несуть повну відповідальність за викладений матеріал.**

графіку Н. Хасевичу, який вважав, що мистець не має права стояти осторонь переломних подій. Він був свідомий того, яку підтримку для повстанців та й цивільного населення може мати листівка чи плакат патріотичного змісту. І сьогодні твори мистця привертають увагу гострою сатирою зображення реалій «большевицького світу» [6].

На період другої пол. XX ст. припадає творчість знаних українських графіків А. Базилевича, Г. Якутовича, М. Дерегуса, Б. Туліна. Виразний антивоєнний характер притаманний графічним роботам О. Данченка – «Мати», «Б. Хмельницький над тілами козаків, що загинули під Зборовом» [1].

У наш час тема війни також з'явилася в картинах та ілюстраціях українських художників, які дуже тонко відчують цей світ. Тому вони заявляють свою громадянську позицію, іноді у вигляді сатири, щоб «не зійти з розуму» і підтримати співвітчизників. У своєму інтерв'ю «Artbooks» молода київська художниця Т. Копитова зізнається: – «З початком війни я почала багато малювати. Я завжди багато малюю... Але після 24 лютого я могла малювати лише про війну. За цей час я намалювала десь 50 ілюстрацій... і через них відбувалась моя рефлексія. Деякі ілюстрації... було майже фізично боляче малювати, дуже важко... Я наче пропускала біль конкретних людей через себе, відчувала його, як свій власний... Але після малювання ставало легше. Мабуть, це така собі арттерапія. Я вважаю, що мені дуже пощастило, що я можу малювати. У багатьох моїх друзів ілюстраторів відібрало художню мову, і я дуже розумію ці процеси... Бо коли ти малюєш таке, ти переживаєш дуже сильні, часто руйнівні емоції, це нелегко... Ще деякі мої ілюстрації потрапили на міжнародні виставки та проекти, були надруковані в іноземних виданнях. Я вважаю це нашим мистецьким фронтом, бо дуже важливо доносити до міжнародної спільноти наші переживання щодо подій в Україні. А візуальне мистецтво – це універсальна мова, яка зрозуміла і близька всім» [7].

Ще один київський художник А. Логов малює «Війну в Україні» у режимі реального часу, документуючи звірства росіян візуальними засобами, зокрема у картині «Буча». Вдається Логов і до переосмислення сюжетів світової класики – «Герніка» П. Пікассо, «Юдіф з головою Олоферна» П. Веронезе та «Крик» Е. Мунка у його виконанні набувають нового значення і є своєрідною рефлексією на події, які відбуваються в Україні.

Тема війни стала домінуючою у творчості багатьох сучасних художників, зокрема А. Кахідзе, В. Ралко, І. Гусев, Г. Зінківський та інші об'єдналися у межах мистецького проекту «Захоплений будинок», який вперше був представлений у берлінському артцентрі Alte Münze [8]. Доносити до світу правдиву інформацію на рівні емоційного сприйняття актуальних подій сьогодення першочергове завдання представників творчих професій. Головне не бути байдужими до викликів, які кидає нам доля і бути готовими до вирішення фахових завдань оволодівши теоретичними знаннями та практичними навиками.

Тож екстраполювавши соціальні впливи статей кримінального кодексу у етичну площину, можемо констатувати той факт, що незнання законів мистецтва та його історії не звільняє представників дизайнерської спільноти від моральної відповідальності за фахову непридатність. Адже у контексті екзистенційних викликів епохи до лінії фронту між добром і злом наближені усі суспільні інституції і це протистояння вимагає мобілізації як військового так і господарського і, не меншою мірою, творчого потенціалу, тому що митці, а графічні дизайнери насамперед, виступають на передньому краї боротьби у цій глобальній гібридній війні, в якій інформаційна складова є визначальною.

Демессіє Мекурія Келкай,

кандидат технічних наук, доцент Черкаського державного технологічного університету

Мороз Анастасія,

магістр Черкаського державного технологічного університету

СУЧАСНІ ЄВРОПЕЙСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В ДИЗАЙНІ ЖИТЛОВИХ ПРОСТОРІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Мода і тренди в дизайні інтер'єрів дуже динамічні та постійно зазнають трансформацій. При цьому ідеї та тренди для дизайну інтер'єрів, перетікають з одного року в інший, зазнаючи деяких змін. Щороку у світі моди, зокрема й інтер'єрної, є свої відмінні риси. Надихаючись та створюючи нові інтер'єри, дизайнери обирають нові та гібридні тренди, що будуть панувати цілий рік. В проєктній концепції дизайну – важливим фактором є останні тенденції на ринку дизайну інтер'єрів.

2022 рік також приніс за собою зміни в облаштуванні оселі [1].

За результатами проведеного аналізу можна констатувати те, що загалом, європейський дизайн інтер'єрів базується на принципах симетрії, елегантності та стриманості, при цьому до основних трендів 2022 року в галузі дизайну інтер'єрів можна віднести:

- розумний дизайн і функціональність – висока функціональність і ультрасучасні предмети меблів;
- геометрія, правильні форми – чіткі лінії і правильні форми перетинаються з філософією мінімалізму;
- Homeoffice – популярним стає комплекс «квартира + офіс», що дає змогу працювати дистанційно;
- зонування, а не поділ – використання скляних конструкцій замість стін, що збільшує кількість світла у приміщеннях;
- впровадження «розумний дім» – включення в інтер'єр автоматизовану систему управління різними компонентами домашньої інфраструктури;
- екологічні матеріали – використання природних матеріалів;
- імітація скали в інтер'єрі – імітація скелі з штучних матеріалів є універсальним і досить ефективним засобом при створенні кам'яного інтер'єру, підпірної стінки з фактурою;
- більше рослинності – додавання живих рослин в інтер'єр;
- теракатовий тренд – створення композицій з теракатовим кольором в інтер'єрі;
- плитка тераццо – використання плитки з композитного матеріалу для оздоблення підлоги, стін, обробки стільниць.

Останніми роками інтер'єрна мода намагалася розвиватися під впливом двох основних чинників. По-перше, через карантин люди стали більше часу проводити вдома, тому зросла більша увага до комфорту й естетичної привабливості житла. По-друге, дедалі актуальнішими стають ідеї еко-дизайну та економного споживання ресурсів. Відповідно до цього, можна виділити головні акценти в сучасних європейських тенденціях у дизайні інтер'єрів 2022 року [2]:

- концентрація уваги на функціональність;
- акцент на екологічність;
- вільний простір і лаконічність;
- рослини в інтер'єрі;
- філософія мінімалізму.

На закінчення можна відзначити, що останніми роками пандемія змінила ставлення людей до інтер'єру, коли ми стали більше часу проводити вдома і багато хто перейшов на віддалену роботу. Разом із новим способом життя з'явилися нові пріоритети в облаштуванні простору. При цьому одним із найпопулярніших стилів інтер'єру залишається мінімалізм. Його лаконічність, простота, «невимогливість» і варіабельність якнайкраще відповідають сучасним потребам. Щоправда, рафінований мінімалізм важко назвати затишним. Тому сучасний мінімалістичний інтер'єр зазвичай доповнюють елементи інших стилістичних напрямів.

Література

1. Журнал ID. *Interior Design* : Всеукраїнське друковане видання про нові тенденції у сфері інтер'єрного дизайну, Київ, 02.03.2022 (126) Лютий-Березень 2022.
5. Gold J. *Wellnessby Design. A room-by-room guidetooptimizingyourhomeforhealth, fitness + happiness*, Publisher: ArtHuss, 2022. 256 p.

Чумаченко Олена,

кандидат культурології, докторантка Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

СТИЛЬ ART NOUVEAU ЯК ФОРМА ENTERTAINMENT (НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ АЛЬФОНСА МУХИ)

Мистецтвознавчі параметри осмислення стилю Art nouveau досить різноманітні. Розглядалися і історія виникнення терміну, її пов'язують з ім'ям бельгійського письменника Едмона Пікара в 1894 році, коли в L'Art moderne з'явилась стаття про творчість Генрі ван де Вельде. Центральні теми і образи: жінки, природа, екзотичність, міфи і фольклор; особливості стилю, які пов'язували з відмовою від прямих ліній та кутів на користь більш природного плавного руху вигнутих ліній.

З М І С Т

Теорія та історія культури

<i>Kravchenko A.</i>	Art blockchain: theoretical foundations of research (based on materials from the University library of Regensburg) [Мистецький блокчейн: теоретичні основи дослідження (за матеріалами університетської бібліотеки Регенсбурга)].....	3
<i>Романенкова Ю.</i>	Екслібристика в полі сучасного вітчизняного гуманітарного знання.....	4
<i>Сіверс В.</i>	Постановка проблеми зла в загальній філософсько-культурологічній парадигмі.....	6
<i>Кулиняк М.</i>	Пам'ятки історії та культури як соціокультурний феномен	8
<i>Badalov O.</i>	Eugene Bogoslovskiy as the pioneer of Northern Ukraine's musicology [Свген Богословський як основоположник музикознавчого руху Півночі України]	9
<i>Бойко Л.</i>	Функціонально-світоглядна спрямованість сучасних молодіжних субкультурних утворень	11
<i>Гололобов С.</i>	Культурологізація освіти як вектор державної політики у сфері культури.....	12
<i>Гурбанська С.</i>	Постмодерністська картина світу: культурологічний аспект	13
<i>Міщенко І.</i>	Умовність реального в пейзажах Сергія Колісника.....	15
<i>Осадча Л.</i>	Трансгресія танатологічної символіки в модерній європейській культурі	16
<i>Савчин Л.</i>	Орнаментика танцю в етнокультурних традиціях	17
<i>Святненко А.</i>	Міжнародні музичні фестивалі: ретроспективний погляд	18
<i>Рибаченко В.</i>	Габітарний імідж персони як феномен візуальної культури.....	20
<i>Берест П.</i>	Примордіальний габітус туристичних дестинацій Києва ХІХ століття.....	21
<i>Карпенко Д.</i>	Концепт «культура» в здобутках українських філософів, письменників та громадських діячів	23
<i>Камінецька К., Неїленко С.</i>	Історія походження віденського шніцеля	23
<i>Молодіна А.</i>	Квір-проблематика в кіно: український аспект	24
<i>Несмачний С.</i>	Міфологізм символістського живопису Михайла Сапожникова	26
<i>Бикович Т.</i>	Виникнення маньєризму в образотворчому мистецтві	28
<i>Боришполь Г.</i>	Ідеал як фактор формування соціокультурного простору України ХХІ століття: пошук культурологічних вимірів	29
<i>Бугайов М.</i>	Блоги як репрезентанти національно-культурної ідентичності їх авторів.....	31
<i>Горбул Т.</i>	Дигіталізація культурної спадщини в контексті сучасних наукових досліджень цифрової культури	32
<i>Лукашева Л.</i>	Творча діяльність М. М. Синельникова як чинник культурного партнерства в соціокультурному просторі України початку ХХ століття.....	33
<i>Дорошенко Т.</i>	Проблема Іншого в культурних практиках в Україні.	35
<i>Капишук О.</i>	Український художник М. П. Глущенко – заручник сталінської доби	36

Комарчук І.	Художні змісти творчості митців об'єднання New Bent.....	214
Несен І.	Образи художніх тканин Василя Андріяшка (до 80-ліття мистця)	215
Карпенко О.	Народна картина та ікона як основа стилістичних інтерпретацій у творчості М. Бойчука, Д. Бурлюка та К. Малевича	217
Говтвян О.	Синтез скульптури та кераміки в українських мистецьких студіях.....	219
Капітанова Л.	Візія модерну в поштовій листівці кінця XIX –початку XX століття	220
Кужель О.	Краєзнавчий музей у селі Постійне на Рівненщині: етнографічна складова експозиції	222
Лимар Г.	Українська парадигма мистецтва авангарду в художній творчості	223
Любимцева О.	Суб'єкти артринку: їх ролі, компетенції та вплив на ціноутворення	226
Плоха О.	Концепція «Парку скульптур» Національного музею-заповідника українського гончарства: до постановки питання.....	228
Курляк А.	Наступність поколінь серед майстрів петриківського розпису	229
Саховська В.	Конструктивізм у фотомистецтві. Ярослав Ресслер	231

Дизайн і реклама – синергія мистецтва і науки

Ковальов Ю., Малік Т.	Дизайн середовища міста як наукова та педагогічна проблема	234
Буртовий А., Лампека М.	Класична станкова графіка як пропедевтична ланка в структурі вітчизняного графічного дизайну	235
Демессіє М. К., Мороз А.	Сучасні європейські тенденції в дизайні житлових просторів в умовах пандемії	237
Чумаченко О.	Стиль Art nouveau як форма entertainment (на прикладі творчості Альфонса Мухи)	238
Гавеля О., Дейнега О.	Формування і розвиток екокультури цифрового суспільства на прикладі створення екобудинків за допомогою 3D-принтерів.....	240
Дихнич Л., Кравченко А.	Артдизайн: поняття та види	241
Гардабхадзе І.	Трансформація індустрії моди в умовах цифровізації.....	242
Креховецький І.	Суспільні простори і роль локальної ідентичності	244
Вакуленко Д.	Театральна творчість Оскара Шлеммера та її роль у сучасному розумінні дизайну сценічного простору	245
Ільницька О.	Цирковий костюм крізь призму пошуків точного втілення образу	247
Кучер Р.	Роль просторового дизайну в досягненні ефекту занурення на прикладі театральних вистав Punchdrunk.....	248
Лановський Д.	Нейронні мережі як інструмент творчих галузей	249
Макуха Д.	Будинок Полтавського губернського земства – перлина культурно- мистецького середовища Полтавщини на зламі XIX–XX століть.....	252
Павленко О.	Особливості формування середовища студії прикладного дизайну	255
Попова О.	Дизайн як візуальна режисура сцени в дуальному просторі.....	256
Черевкова К.	Дизайн – симбіоз наук	257

Наукове видання

КУЛЬТУРНІ ТА МИСТЕЦЬКІ СТУДІЇ ХХІ СТОЛІТТЯ: НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ПАРТНЕРСТВО

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції

*Коригування: О. І. Бугайова, Л. М. Міненко
Верстання та макетування: Л. М. Міненко*

Підп. до друку 08.12.2022. Формат 60x84¹/₁₆.
Папір друк. апарат. Друк офсетний. Обл.-видав. арк. 29,94.
Умов. друк. арк. 16,45. Зам. Тираж 100.

Видавець і виготовлювач
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9.
Свідectво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК№3953 від 12.01.2011